

„Праця“

Український просвітний тижневик
в Бразилії
виходить в Прудентополи кожного
Четверга.

Передплата
в Бразилії:

Річно \$8000, піврічно 5\$000.
Для Галичини річно 72 корон.
Для України 36 рублів.
Для Півн. Америки 2-50 дол.
Для Канади 2-50 дол.
Для Аргентини 6 пез.

ПРАЦЯ

„PRACIA“

Jornal semanal para os
Ukrainos no Brazil.
Publica-se em Prudentopolis
às Quintas Feiras.

Дрібні оголошення по 100 рс. від
стиха. Більші по 200 рс. За вся-
кі оголошення платить ся згори.

PRACIA
Prudentopolis
Paraná — Brazil

ВИДАВЦІ: Видавнича спілка.

„Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руське ми серце і віра руська“ — 3 Рус. пс. Маркияна Шашкевича.

Ми Українці до своєю
В нас є сила Козаків!

Одинока Українська Часопись у Бразилії.

Не розлучать нас ні море,
Ні межі чужих країв. Гимн ам. Укр.

Насильство чи право народів.

Минув тяжкий рік кривавих терпінь нашого народу, що нам звістала Найвища Рада мирової конференції в Парижі своєю постановою з 25. червня 1919.

Президентови Західної Української Народної Республіки Д-р. Евг. Петрушевичови доручено тоді отсю постанову: „Аби охоронити особисту безпеку та майно і добро супокійного населення Східної Галичини перед bestialством большевицьких банд, постановила Найвища Рада антанті, уповноважити провідників польської республіки до поширення їх операцій аж по Збруч. Отсе уповновласнення ніяк не нарушує постанов, які Найвища Рада задумує видати в справі політичного становища Східної Галичини“.

Отся чорна нота побідних держав антанті є сумним проявом культури і цивілізації Заходу, бо хоч вона признала, що Східна Галичина не належить до польської Республіки, то в дійсності на підставі ложного доносу польської сторони та не вислухавши другої української сторони, видала страшний вирок на винищення українського народу, цієї більшості всего населення Східної Галичини, видаючи її на ласку Польщі. Так представляється на ділі самоозначення народів, виборне світовою війною, в приміненню до українського народу.

А тепер по році — що виказалось?

Передовсім держава антанті, що видала цей вирок, мали нагоду пе-

А відтак держави антанті мали протягом того кривавого року нагоду не раз наглядно переконатися що не якісь большевицькі банди, але за допустом цих самих держав антанті: польські військові і не військові банди з нечуваним у світі bestialством рабували, мучили і мордували супокійне і безборонне українське населення Східної Галичини, що й досі не скінчилось.

І хтож цьому винен?

В першій ряді винна тут Польща, бо клеветою і ложю впровадила в блуд держави антанті та злобно ввєднала від них засуд насильства на українське населення Східної Галичини і цей вирок намагалась виконати чим скорше, думаючи, що нас винищить заки світ про це дізнається. Але перечеислилась, бо український нарід Східної Галичини перебув довготерпеливий ті всі муки і нині знов встає та піднімається до нового визвольного життя.

Другий винуватець цього страшного вчинку це безперечно держава антанті, що видали на нас свій присуд, не тільки не провіривши постійного стану справи, але навіть не вислухавши нас, як другої сторони та коли з нашого боку підносились голоси ратунку від польських звіств, то держави антанті протягом цілого року нічого не зробили, аби покласти кінець цим польським безправствам!

А тепер прийшов прийшов час розрахунку цих винуватців, що мають на своїй совісти вину крові невинних людей, сирітських сльоз і нашу велику руїну на галицькій землі...

Польща, що йшла заборчим походом на Східну Галичину, Литву

шевиків до Східної Галичини і Польщі на захід що тепер зачали вже диктувати умовини мира, безпосередно Польщі, та посередно державам антанті. Предложені большевиками умови мира є доволі строгі, але без порівняння справедливійші від всіх мирових договорів, диктованих досі державами антанті...

Наконецний побідник ще незвісний, та у всякім разі без огляду на те, хто побідить у цій війні, — пробивається тяжким досвідом людства: здорова ідея, що насилою і пімстою не буде мира ні добра на світі, та що лиш правда, і справедливість для всіх народів принесе нам дійсний мир! Це зворот проявився при нагоді конференції Льюїда Джорджа і Джіолітого в Люцерні. Отсе бажає наш український нарід. Він не бажає чужих земель, та не хоче війни з ніким, — але хоче мира і свого права на українській землі.

„Український Прапор“.

Вибух нашого повстання у Сх. Галичині.

Військові операції на польсько-большевицькому фронті мали за останні тижні характер дефінітивного використання цих побід польської армії, яких вона добила в районі Варшави, на північ від Варшави і в районі Берестя Литовського. Північна польська армія ген. Сікорського старалась взяти в полон рештки большевицьких частин, які там оперували — ще перед їх уступленням на область німецької Східної Пруссії або перед проривом через польський фронт, який тепер наблизився вже до лі-

лі (около 1000 скорострілів і 200 гармат), чим втрати у людях, які большевики, черпають із свого незглибимого людського матеріялу, скоро можуть поповнити.

Тимчасом большевики лагодяться до протинаступу. Польські звідомлення доносять, що від сторони Вільна, Минська і Смоленська йдуть безпереривні військові транспорти. Московський реввоенсовет проголосив загальну мобілізацію на областях Росії і совітської України. Каменев і Красін виїхали з Лондону. Большевики грозять виповідженням війни Англії та Франції, боротьбою на життя і смерть з Польщею та її покровительками. З уваги на те, що мирові переговори в Минську, вже так якби розбилися, треба рахуватися з фактом що війна піде далі і тим самим готова основно змінити теперішнє воєнне положення на один або другий бік. Успіхи Врангля на південних областях України сильно загрожують большевицьким задачам і приневолюють їх відтягати багато сил, які моглиб бути вжиті в боротьбі на польському фронті.

Осібний терен війни представляє область нашої Східної Галичини. Тут большевики ставлять сильний опір польським військам і держаться менш-більш лінії Буга — Золотої Липи. Загони Буденного доходили далі на захід аж до Стрия.

Але для нас знаменитим фактом являється вибух українського повстання на задах польської армії, про який доносимо на другому місці. Недостача цілком точних вісток не дозволяє нам покищо ближше зясувати розміру і наслідків цього повстання. Але те одно можемо сказати, що всі ми цілим серцем відчуваємо важку долю

поширення їх операцій аж до Збруч. Отсе уповновласнення ніяк не нарушує постанов, які Найвища Рада задумує видати в справі політичного становища Східної Галичини“.

Отся чорна нота побідних держав антанти є сумним проявом культури і цивілізації Заходу, бо хоч вона признала, що Східна Галичина не належить до польської Республіки, то в дійсності на підставі ложного доносу польської сторони та не вислухавши другої української сторони, видала страшний вирок на винищення українського народу, цієї більшості всего населення Східної Галичини, видаючи її на ласку Польщі. Так представляється на ділі самоозначення народів, виборне світовою війною, в приміненню до українського народу.

А тепер по році — що виказалось?

Передовсім держави антанти, що видали цей вирок, мали нагоду переконатися, що через цілий час української влади у Східній Галичині в рр. 1918 і 1919 не було там ніяких большевицьких банд дисциплінована українська армія, що оборонювала супокійне населення Східної Галичини перед ворогом внутрішнім і зовнішнім.

лаючи, що нас винищать заки світаючи це дізнається. Але перечеислилась, бо український нарід Східної Галичини перебув довготерпеливий ті всі муки і нині знов встає та піднімається до нового визвольного життя.

Другий винуватець цього страшного вчинку це безперечно держави антанти, що видали на нас свій присуд, не тільки не провіривши постійного стану справи, але навіть не вислухавши нас, як другої сторони та коли з нашого боку підносились голоси ратунку від польських звірств, то держави антанти протягом цілого року нічого не зробили, аби покласти кінець цим польським безправствам!

А тепер прийшов прийшов час розрахунку цих винуватців, що мають на своїй совісті вину крові невинних людей, сирітських сльоз і нашу велику руїну на галицькій землі...

Польща, що йшла заборчим походом на Східну Галичину, Литву Білу Русь і Україну — тепер криваво оборонюється від загибелі супроти наступу большевиків, а держави антанти, що не визнали України та нашим коштом поставили Польщу, як найбезпечнійше забороло проти большевиків — отсею політикою як раз спровадили боль-

віда Джорджа і Джордіто в Люцерні. Отсе бажає наш український нарід. Він не бажає чужих земель, та не хоче війни з ніким, — але хоче мира і свого права на українській землі.

„Український Прапор“.

Вибух нашого повстання у Сх. Галичині.

Військові операції на польсько-большевицькому фронті мали за останні тижні характер дефінітивного використання цих побід польської армії, яких вона добила в районі Варшави, на північ від Варшави і в районі Берестя Литовського. Північна польська армія ген. Сікорського старалася взяти в полон рештки большевицьких частин, які там оперували — ще перед їх уступленням на область німецької Східної Пруссії або перед проривом через польський фронт, який тепер наблизився вже до лінії Німана. В області Берестя Литовського більших операцій не було. В районі на південь від Берестя Поляки наближуються до лінії Буга. Втрати большевиків, коли врити воєнним звідомленням, дуже значні. При чім більше значіння мають втрати у воєнному матерія-

билися, треба рахувати, що війна піде далі і тим самим готова основно змінити теперішнє воєнне положення на один або другий бік. Успіхи Врангля на південних областях України сильно загрожують большевицьким задач і приневолюють їх відтягати багато сил, які моглиб бути вжиті в боротьбі на польському фронті.

Осібний терен війни представляє область нашої Східної Галичини. Тут большевики ставлять сильний опір польським військам і держаться менш-більш лінії Буга — Золотої Липи. Загони Буденного доходили далі на захід аж до Стрия.

Але для нас знаменитим фактом являється вибух українського повстання на задах польської армії, про який доносимо на другому місці. Недостача цілком точних вісток не дозволяє нам покищо ближче зясувати розміру і наслідків цього повстання. Але те одно можемо сказати, що всі ми цілим серцем відчуваємо важку долю наших героїв, які після довгого періоду мовчанки зірвалися до повної боротьби з нашим віковим ворогом. Віримо і надіємося, що це причиниться до нашого національного визволення з пут страшної неволі.

М. Гоголь.

Тарас Бульба.

(ПОВІСТЬ).

23)

А Кукубенко взяв в обидві руки свій тяжкий меч і загнав його йому в самі побідливі уста; вибив меч два білі зуби, розсік на двоє язик, розтрощив горловий позвонок і зайшов далеко в землю. Так і прибив він його там на віки до спроти землі. Жерелом бризнула вгору червона, як каліна над рікою, шляхетська кров, і зачервонів ся весь золотом шитий жовтий контуш його. А Кукубенко вже кинув його й пробив ся з своїми незамайківцями в другу купу.

— Ех, покинув таке дороге вбранє! — промовив уманський куріаний отаман Бородатий, повернувшись від своїх до місця, де лежав убитий Кукубенком шляхтич. — Я сім шляхтичів уже вбив своєю рукою, а такого вбрання ще й на одному не бачив.

І поласив ся на здобич Бородатий: нагнув ся, щоб зняти з нього дорогу зброю, вийняв уже турецький пік, оправлений у самоцвітне каміння, відв'язав від пояса гаман з червінцями, зняв з грудий горбинку з тонким бізем, дорогим сріблом і двочими кучерями, схованими на споділ. І він змучив Бородатий, як ззаду на-

летів на нього червоно-носий хорунжий якого він уже раз ізбив із коня і дав таки добру щербину на спомин. Розмахнувся він з усеї сили і вдарив шаблею по нагнутій шиї. Не дочека ся до добра користолюбство козака: покотилась могучня голова й упало безголове тіло, далеко навкруги заросивши кровію землю. Полетіла в вирій сувора козацька душа, хмурачисті і лютуючи, і разом з тим дивуючись, що так рано вилетіла з так дужого тіла. Але не встиг хорунжий ухопити за чуба отаманську голову, щоби привязати її до сідла, а вже з'явивсь суворий местник.

Як той яструб, що літаючи під небом, раптом зупинить ся мов розплатаний на однім місці і стрілою паде звідтіля на самчика — перепела, що обізвав ля біля самої дороги. — так Тарасів син Остап налетів раптом на хорунжого і в одну мить зкинув йому мотуза на шию. Почервоніло ще дужче червоне лице хорунжого, коли здавила йому горло люта петля:

він ухопивсь було за пістоль, але скорчена рука не змогла добре виміряти, і кулі даром полетіла в поле. Остап тут таки, від його сідла відв'язав шовковий мотуз, що возив з собою хорунжий, щоб в'язати ним бранців, і його ж таки тим мотузом зв'язав йому руки і ноги, причепив кінець мотуза до сідла й повалив через усе поле, грімко накликаючи всіх

козаків уманського куріня, щоб ішли віддати остатню честь своєму отаманови.

Як почули уманці, що їхнього куріного отамана Бородатого нела вже на світі, покинули поле бою й побігли поховати його тіло; і тут таки почали радитись, кого їм вибрати за отамана. Нарешті рішили:

— На-що радитись? Ліпшого нам не найти отамана, як Бульбенко Остап; він, правда, молодший від нас усіх, але розум у нього, як у старого козака.

Остап знявши шапку подякував усім козакам-товаришам за честь, але не став відмовляти ні молодостю ні молодим розумом, знаючи, що боевий час не до того: замість того він зараз таки повів їх на купу Ляхів і вже показав їм усім, що не даром вибрали його за отамана. Почули Ляхи, що вже не переливки, відступили й перебігли поле, щоб зібратись на другім кінці його. А маленький полковник махнув рукою на чотири свіжі сотні, що стояли окремо коло самої брами, і грянули відтіля кортечу на козацькі ряди: але мало кому дісталося: кулі влучили в козацьких биків, що дико дивились на битву. Заревіли сполошені бики, повернули на козацький табір, поломали воли й богатих потоптали. Але Тарас в сю мить вискочив з засідки зі своїм полком і з криком кинув ся на вертати. Все розбісїле стадо, сполошене

криком, повернулось і кинулось на лядські полки, перевернуло кінницю, всіх змняло і розкидало.

— Ой, спасибі вам, воли! — гукали Запорожці. — Служили ви нам у поході, а тепер і на війні послужили.

І вдарили ще дужче на ворога. Багато тогді перебили ворогів. Багато козаків визначило ся: Метеліця, Шило, обидва Писаренки, Возгузенко, й чимало інших. Побачили Ляхи, що не переливки, розвинули хоругви і крикнули, щоб їм відчиняли браму. Заскрипіла, відчиняючись, залізом кована брама і вдутила стомлених, пілом покритих іздців, що товпились як вівці у вівчарню. Дехто з Запорожців погнав ся був за ними, але Остап зупинив своїх Уманців, промовивши:

— Здалека, здалека, пани брати, від ст'я! Не годить ся наближатись до них.

І сиравді в ту мить з мурів грянули гармати й посипали всім, що було під руками, і багатьом перепало. В той час поїхав кошовий і похваляв Остапа, промовивши:

— От і новий отаман, а веде війско якби старий!

Оглянув ся старий Бульба, щоб подивитись, який там новий отаман і побачив, що на переді всіх Уманців сидить на коні Остап, заложивши на бакляр шапку, з отаманською палицею у руці.

Повстанє у Галичині.

З над галицького кордону доносять нам:

Дня 21. серпня ц. р. підняли Українці в південній частині Східної Галичини повстання проти польських, окупаційних властей. Українські повстанці заняли залізничу лінію Лавочне — Стрий, та Стрий — Станиславів, на занятій та поблиській території настановили вони українські власти.

Це повстання спричинив невиносимий режим польських цивільних і військових окупаційних властей яких одинокою ціллю є не лише придушення українського національного життя, але повна руїна українського народу. Польське військо, жандарми, дезертири і озброєні цивільні банди силою забирають останній добуток українського населення, а головно реквірують якраз зібрані жнива, так що в деяких околицях починає панувати голод. Українські селяне, робітники і інтелігенція є залишені усякого права. Їх виарештовують, висилається на примусові роботи, а опісля уживається до фронтової служби. Селяне які ставлять опір цим насильствам реквізиціям розстрілюється.

Українські повстання в Галичині є актом національної самооборони проти цих зусиль знищення, які вводять проти українського народу польські окупаційні власти і через них покликані до життя польські організації. Це повстання має виключно національно-політичний характер і не стоїть у ніякій звязи з військовими операціями на польсько-російському фронті.

Пресовій агентурі З.У.Н.Р. доносять з Мукачу:

Українські повстанці зібрали більші сили в карпатських горах на південь Стрия. Мимо чисельної переваги польських військ повстанці держать сильно в своїх руках залізничу лінію Лавочне — Стрий і Стрий — Станиславів. Поляки нарочно промовчують успіхи українсько-галицьких повстанців та подають у своїх військових звідомуваннях, що опановані українськими повстанцями області заняли большевики, коли тимчасом українське національне повстання проти польського, окупаційного гнету не має нічого спільного з большевицьким походом на захід.

українські власти, які удержують усюди лад і порядок.

Пресова агентура З.У.Н.Р. доносить:

Українське повстання у Східній Галичині, звернене проти жорстокої польської окупації, якого цілю є повне фізичне, матеріальне і національне винищення українського народу Східної Галичини, поширюється чим раз більше.

Українські повстанці заняли міста Калуш, Перегінсько і Долину та ідуть на Борислав і Дрогобич. Наслідком обсадження українськими повстанцями залізничої лінії Стрий — Лавочне, здержана доставка нафти тим шляхом, яка мала на днях початися з Дрогобича на Чехо-Словаччину.

Перед українськими повстанцями тікають тисячі польських жовнярів. Польські відділи на занятих українськими повстанцями областях, піддаються українським повстанчим відділам, які їх розброюють і відсилають до Польщі. В стрийській повіті утворили українські повстанці Українську Національну Раду яка адмініструє цілою областю від Стрия по Лавочне. Українське населення з одушевленням витає установаження своєї національної влади, підчинюється її приказам і помагає їй у поверненню нормальних відносин та уладженню правильної адміністрації.

Українці попираймо свою торговлю!

В розвитку Агрікультури, Промислу і Торговлі поратунок трудячих має Україна. (Комунікат Української Торговельної Комори в Женеві).

Громадяне!

Літом минулого року заснована в Швайцарії в інтернаціональному місті Женеві єдина на весь світ УКРАЇНСКА ТОРГОВЕЛЬНА КОМОРА.

Не зважаючи на величезні труднощі як от брак сталого сполучення з Батьківщиною та відсутність вимінного курсу на українську валюту, КОМОРА робила все можливе аби посунути наперед доручену їй урядом і народом справу а з тим облегчити міжнародне становище України в переконанню що економічний чинник в сучасному соціальному стані являється чи не найголовнішим. КОМОРА не вмішувалася в жадні політичні справи як інституція цілком політична а втім:

1. Вивчила стан індустрії і міжнародного торгу й зібрала майже вичерпуючий матеріал що до різних їх галузів а особливо про ті які більш потрібні українському селянинові та робітнику.

4. Вивчила стан всесвітнього грошового ринку.

Завдяки отій праці КОМОРА має змогу тепер подати своїм членам усі потрібні вказівки та інформації й приймати на себе посередництво у всіх справах що тичуться куплі і продажу вслякого краму а також в вслякого роду банкових операціях.

Те все цілком безплатно для своїх членів.

Щоби показати національну потребу свого істновання ми зазначемо в кількох точках фактичний результат осягнений зараз КОМОРОЮ.

5. Утримує власний для дослідів та використання Архив.

6. Обширну по всім галузям торгу і промисловости Картотеку

7. Бібліотеку.

8. Читальню до котрої з днем 9. серпня надходить регулярно на всіх мовах 264 періодичних а переважно спеціальних видань.

9. Заснувала постійну Виставку-Музей виробів і зразків промисловости від своїх членів та сирівців українських природничих і господарських багатств.

10. КОМОРА має зараз 87 дійсних членів з найвпливовіших банків, фірм, купців та промисловців з різних країн світу.

11. Вона гуртує у власному помешканню усю українську колекцію в Женеві разом з „Українським Клубом“ і „Жіночим Гуртком“ і іншими громадськими інституціями.

12. Видає свої бюлетені економічні, комунікати до преси і інші видання як от приготувала до друку велику в кольорах і порівнюючих малюнках стінну мапу економічних багатств України, свій офіційльний орган „Вістник“.

13. Зібрала 88 досвідів з газетними виттянками і прочим матеріалом про окремі питання економічні і фінансові та особистоти користні для піднесення добробуту народного.

14. Провадить щоденний економічно-фінансових і господарських новин що торкаються України на підставі світової преси та власних відомостей і кореспонденцій з краю. Досі занотовано 549 §§ на 256 листах.

15. Помістила за весь час 43 оригінальні статті пера своїх співробітників та секретаріату про Україну в різних органах усього світу.

Усю цю працю КОМОРА виконала на власні мізерні засоби своїх членів та їх членської внески При чому треба підкреслити що увесь її Виділ працював цілком безплатно.

Звертаючи увагу на все вище написане, ми пропонуємо всім американським, канадським та бразилійським купцям, фінансістам, промисловцям і Інституціям національним що мають або хочуть мати інтерес з Українцями деб вони не мешкали і до якоїб держави не належали вступати в члени до нашої КОМОРИ в Женеві.

Членський внесок виносить лише 10 доларів для окремої особи і 20 доларів для Інституції.

Для Земляків що мешкають в Сполучених Державах та Канаді це не висока квота з огляду на валюту а Українській Торговельній Коморі єдиній на весь світ дасть можливість провадити далі свою користну працю для рідного народу і промислу та торгівлі.

Громадяне, за Вами черга!

Підписуючи вступну заяву треба вислати гроші (членські вклявки) на сю адресу:

Найновіші вісти.

Відомости з Польщі потішаючі, однак положене Польщі ще ніяк не мож уважати за безпечне. Хто вийде в сій боротьбі побідником, не мож еще певно сказати.

Німеччина дозволила на переїзд поїзду Червоного Хреста через свою територію до Польщі.

В Прусах замордовано паню Шольц, котра була послом до парламенту.

В Італії рух большевицький не втихає, а ще більше розширяєсь.

В Неаполі анархісти спалили велику фабрику, котра була в руках робітників.

Префект Свіней як попередно вже писалось голодує 53 дни. Пишуть що страшно висилений, але при томний.

В Брукселі відбуваєсь конференція міжнародна. Уділ беруть 30 держав, а язик урядовий англійський і французький.

Боротьба межи Поляками й большевиками в Галичині.

В урядовім звідомленню, виданім 9. вересня доносять про польські успіхи на полудне від Берестя Литовського. Сказано, що советські війська які боролися над Бугом від Камінки Струмилової до Буська, потерпіли пораження і мусили забратися на східний берег ріки. Польські війська заняли село Яблонівку (на північ від Буська) і взяли 200 бранців.

Большевицькі війська, які напали на полудне від Буська, побито також і тепер иде боротьба на лінії Ходорів-Рогатин.

Русські большевицькі війська на полудни від Берестя Литовського вибралися з Грубешова. 30 миль на захід від ріки Буга, під напором польських військ. Так каже урядове звідомленне з Москви. Звідомленне признає, що советські війська в тій околиці цофнулись на східний берег ріки Буга.

Ліга Народів має розглядати польський відклик.

Польський відклик о посередництво Ліги Народів в її спорі з Литвою буде розглянений на найближшій засіданню Ліги дня 16. вересня в Парижі.

Тоді рішиться, чи Литва яка не єсть членом Ліги, має предложити свої аргументи. Ця справа єсть подібна до справи Аляндських островів, коли то за згодою Швеції закликано Фінляндію, щоб вона представила свої аргументи.

Литва має бути запрошена на мирові переговори з Поляками й большевиками.

Польське посольство у Вашингтоні одержало 8. вересня каблеграму з Варшави, в якій зазначено, що польська мирова делегація находиться вже в дорозі до Риги.

Тасам телеграма каже також, що Литва буде імовірно запрошена взяти участь в мирових переговорах між Поляками й большевиками.

польські організації. Це повстання має виключно національно-політичний характер і не стоїть у ніякій звязи з військовими операціями на польсько-російському фронті.

Пресовій агентурі З.У.Н.Р. доносять з Мунхаку:

Українські повстанці зібрали більші сили в карпатських горах на південь Стрия. Мимо чисельної переваги польських військ повстанці держать сильно в своїх руках залізничну лінію Лавочне — Стрий і Стрий — Станиславів. Поляки нарочно промовчують успіхи українсько-галицьких повстанців та подають у своїх військових звідмленнях, що опановані українськими повстанцями області заняли більшовики, коли тимчасом українське національне повстання проти польського, окупаційного гнету не має нічого спільного з більшовицьким походом на захід.

Пресова агентура З.У.Н.Р. доносить:

Українсько-національне повстання проти Поляків почалося в околиці Перегінська і Турки і з надзвичайною швидкістю поширилося на повіті: Дрогобич, Турка, Стрий, Долина, Станиславів, Надвірна і Коломия. Повстанці настановили

Україні поширимо свою торгівлю!

В розвитку Агрікультури, Промислу і Торговлі поратунок трудячих має Україну.

(Комунікат Української Торговельної Комори в Женеві).

Громадяне!

Літом минулого року заснована в Швейцарії в інтернаціональному місті Женеві єдина на весь світ **УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА КОМОРА**.

Не зважаючи на величезні труднощі як от брак сталого сполучення з Батьківщиною та відсутність вимінного курсу на українську валюту, КОМОРА робила все можливе аби посунути наперед доручену їй урядом і народом справу а з тим облегчити міжнародне становище України в переконанню що економічний чинник в сучасному соціальному стані являється чи не найголовнішим. КОМОРА не вмішувалася в жадні політичні справи як Інституція цілком політична а втім:

1. Вивчила стан індустрії і міжнародного торгу й зібрала майже вичерпуючий матеріал що до різних її галузів а особливо про ті які більш потрібні українському селянинові та робітнику.

2. Увійшла в безпосередні зносини з усіма головними представниками швейцарської та іншої індустрії і їх синдикатами.

3. Дослідила нормальний і сучасний оскільки можливо стан українського господарства окремих країн Української Землі та ознайомила з становищем торгу і промисловости у всіх державах де мешкає український нарід.

Досі організовано 549 §§ на 256 листах. 15 Помістила за весь час 43 оригінальні статті пера своїх співробітників та секретаріату про Україну в різних органах усього світу.

Усю цю працю КОМОРА виконала на власні мізерні засоби своїх членів та їх членські внески. При чому треба підкреслити що увесь її Виділ працював цілком безплатно.

Звертаючи увагу на все вище написане, ми пропонуємо всім американським, канадським та бразилійським купцям, фіансістам, промисловцям і Інституціям національним що мають або хочуть мати інтерес з Українцями де б вони не мешкали і до якої держави не належали вступати в члени до нашої КОМОРИ в Женеві.

Членський внесок вносить лише 10 доларів для окремої особи і 20 доларів для Інституції.

Для Земляків що мешкають в Сполучених Державах та Канаді це не висока квота з огляду на валюту а Українській Торговельній Коморі, єдиній на весь світ дасть можливість провадити далі свою користну працю для рідного народу і промислу та торгівлі.

Громадяне, за Вами черга!

Підписуючи вступну заяву треба висилати гроші (членські вкладки) на сю адресу: **Ukrain — Swiss Chamber of Commerce Geneve 18, rue du Marché.**

За Виділ Комори:

Секретар:

Евген Тачинський.

В кожній українській хаті повинна знаходитись одинока в цілій Бразилії часопись „ПРАЦЯ“.

Русські більшовицькі війська на полудні від Берестя Литовського вибралися з Грубешова, 30 миль на захід від ріки Буга, під напором польських військ. Так каже урядове звідомлення з Москви. Звідомлення признає, що советські війська в тій околиці цофнулися на східний берег ріки Буга.

Ліга Народів має розглядати польський відклик.

Польський відклик о посередництво Ліги Народів в її спорі з Литвою буде розглянений на найближшій засіданню Ліги дня 16. вересня в Парижі.

Тоді рішиться, чи Литва яка не є членом Ліги, має предложити свої аргументи. Ця справа є подібна до справи Аляндських островів, коли то за згодою Швеції закликало Фінляндію, щоб вона представила свої аргументи.

Литва має бути запрошена на мирові переговори з Поляками й більшовиками.

Польське посольство у Вашингтоні одержало 8. вересня каблеграму з Варшави, в якій зазначено, що польська мирова делегація знаходиться вже в дорозі до Риги.

Тасама телеграма каже також, що Литва буде імовірно запрошена взяти участь в мирових переговорах між Поляками й більшовиками.

Землетрус національним нещастем.

Великий землетрус, який навістив Італію вважають загалом за національне нещасте. Мимо того панує сильна віра, що ще й тепер вдасться відбудувати Італію поновно. Цікаве лише те, що теперішній землетрус навістив околицю богату в артистичні та історичні пам'ятники. Полоса йде від Флоренції до Міляну, а з Генуї до Ферари. На

— Ач, ти який! — промовив він дивлячись на нього; і зрадів старий і почав дякувати всім уманцям за честь до його сина.

Козаки знову виступили, готуючись іти в табор, а на мійській валу знов появили ся Ляхи, вже в порваних вильотах. Запекла ся кров на багатьох дорогих контушах і порохом припали гарні мідяні шоломи.

— А що, повязали? — гукнули їм з низу Запорожці.

— Ось я вас! — гукав з гори той самий грубий полковник, показуючи мотуза; і все ще не переставали грозити запорошені, втомлені вояки, а деякі перекинулись з обох боків остроми словами.

Нарешті розійшлись усі. Хто ляг відпочати втомившись у бою; хто приклав землю до рани і драв, щоб перевязати її, дороге вбрання, що здійняв з убитого ворога. Інші бадьорійші почали зносити тіла убитих і віддавати їм останню честь: шаблями, списами копали могили; шапками, полами виносили землю; вкопали чесно козацькі тіла й засипали їх снігом, щоб круки та орли не клювали їх очі. А людські тіла привозили десятками до хвостів диких коней і пустили їх по всьому полю та довго гнались за ними, батогаючи з усіх боків. Розсатанілі коні летіли по доро-

гах, по горбах, через рови і потоки і билась об землю закровавлені й запорошені людські трупи.

(Далі буде).

Діточий Кутик

ЛИС І ЗАЙЧИК.

Одного разу лис і зайчик вибрали ся разом у дорогу. Була зима. Кругом було пусто. На полях не показала ся ніде ні одна мишка.

— Се поганий час, — став нарікати лис. — Мене аж тут під черевом гисне з голоду.

— Ой дійсно — відказав зайчик — усюди тут пусто. Я готов навіть зісти свій власний хвостик, коби міг його у ротик дістати.

І так засумовані мандрували дальше. Аж ось узріли з далека маленьку дівчину, що йшла з міста до села. Вона несла в руці котичок, з якого розносив ся приємний запах свіженьких булочок, що так дразнив нюх зайчика і лиса.

— Слухайже — каже лис до зайця — розтягни ся позовж при дорозі тай

удавай неживого. Як дівчинка тебе побачить, певно задержить ся тай поставить на землю кошик, бо схоче тебе задля твоєї нужденної шкірки піднести (із заячих шкірок роблять рукавички, та підшивають шапки). Тоді я вхоплю коник і будемо мати оба що їсти.

Заяць послухав ради лиса, упав на землю й удавав мертвого.

Лис знов скрив ся за горбочком із снігу та ждав.

Усе так склало ся, як прочував штурдерний лис. Скоро дівчина надійшла і узріла мертвого зайчика, поставила на землю кошик і схилила ся над ним. Тоді лис скоренько вхопив у зуби кошик і став із ним утікати через поля. Як се покмітив заяць, заріз віджяв — зірвався на рівні ноги тай помчав за своїм товаришем.

У лиса однак і думки не було задержати ся. Він не мав охоти ділити ся, так гарною добичею, а навпаки давав зайчикови зрозуміти, що волисть сам зісти всі колачки.

Сей намір лиса не подобався зайцеві і він відізжав ся до лиса, коли переходили попри малу саджавку:

— Якби се було гарно, наколиб ми могли дістати ще кілька рибок до сих булочок. Малиб ми тоді пир, як великі нани. Знаєш що — спусти хвіст у воду тай лови риби, як не мають тежер у

воді що їсти, зараз причіпляться до нього. Але спіши ся — бо саджавка вкоротці замерзне.

Лисови сподобала ся ся думка. Він побіг до саджавки, яка вже почала замерзати тай пустив хвіст у воду. Вкоротці хвіст так сильно примерз, що годі було його відірвати. Тоді заяць забрав кошик, і на очах нещасного лиса, позідав усі булочки.

— А ти пожди аж під розмерзне — сказав на прощане до лиса — пожди аж до весни...

І побіг у ліс — злобно підсміхуючися. А лис дзавунів за ним із пересердя, як злий пес на припоні.

КРІПИСЯ.

Не бій ся нічого,
Все відважним будь!
Преси лиха злого
Стали своєю груди!

Не впадай в зневіру,
Геть зі смутком на бік;
Не зважай на трудно,
Будь як чоловік!

На кожну хвилину
Ти бистро гляди,
І вперед, без впаваю
Все сміло йди!

Бо жите не мати,
А світ батько твій!
У борбі з вятій
Кріпнес не стій!

Жертви на бідних у Галичині.

М. Николін 5\$, П. Матвійчук 5\$, А. Химич 4\$, Т. Підхормин, 10\$, П. Бакун 2\$, на весілю у Ф. Калатай 11\$, на цвинтарі Домінго Рібас 6\$700, на цвинтарі Анта Горда 10\$600.

По 500 р. зложили: Марія Олексин, Паранька Нагірна, Є. Палюх, П. Іватів, К. Фіяла, М. Винар, М. Конрадів, Т. Ключківський; Руська Тадра. 400 р., Кат. Ганиш 600 П. Терлеца 300, Л. Гурнаца 600, П. Кушаба 400, Т. Коцьоруба 400, Ів. Винар 400, Гр. Конрадів 1\$.

Разом 62\$400

В ч. 40 оголошено:

4:016\$170

Загальна сума:

4:078\$570

В українськiм гетто.

(Конець).

І однако не вмерла в людях та думка, що можна справу якось поладити. Хоч не знають, як сталось, що їх праця якось виховнулася з їх рук і опинилася аж у куритибських панів, але хочуть затримати її в себе і подивитись, чи не дасться заощадити собі стільки, щоб можна було і слабійшим допомогти. І пригадалася декому стара галичанська організація, котру охрестили там: народна торгівля. Зарухалось і добре таки заворушилось. Ось місцевості, в котрих існують чи закладаються кооперативи: Jalgada має дві, на Prudentopolis закладають лі-

того то не було змоги, де замість балакати, хиба в чий венді де за пресідателля був би гарафон з горівкою! То називається: догосподарились!

Українське населення Парани є рільники т. є. вони є тими людьми, що годують і Куритибу і Понта Гросу і яке хоч місто А через чий руки ідуть на ринок рільничі продукти? З кольоні виходять через руки своїх чи чужих перекупок, котрі, без сумніву, ошукують на чім можуть. А по містах? По містах через брак своїх чесних людей, котрі б повідомляли про всякі зміни цін, наші продукти збогатили ціли десятки чужинців! Чи не дивно?

Час іде не стоїть, а з ним разом іде життя і ставить свої вимоги. Чи ми тут чи ми там — нас питають, що ми, яка є наша матеріальна сила. Переживаємо часи найстрашніші в цьому відношенню: що маємо? Можна оборонити тільки силою, розумом, свідомістю. Немає в нас ні одного ні другого, ні третього. І це зрозуміла кольонія а місто? Тихо! Значить: ми тут снуємо наше життя, але для будови мусимо шукати чужого матеріалу! Нарікають, що ми підпіраємо чужих. Щож робити, як весь так званий свій матеріал, є як раз такий, як Campo de Galicia: гнилий у самій своїй основі. Приходять літа виростає нове покоління — до чого воно? кому на радість? яку силу виявляє з себе курутибська молодець українського походження? Там, в осередку освіти, нема ніодного, щоб проходив якісь школи, щоб міг стати нарівні з инчими! А рідний край винищений жде! Він жде

ти з той землі, де він живе, де він до життя у нас мало, гейби не було. Однійше де було 50 номерів, нині їх поверх вже 300. Чи можна дивуватись, що нарід не можуть вижити на маленьких, висаних ґрунтиках мусить емігрувати в чужі краї за море на зарібки і поправу долі своєї? І не оден не десять придбали б в чужім краю гроша та долю свою поліпшити коби не се, що вибираючись в чужину, бере зі собою невідлучних своїх приятелів: пиянство і марнотравство. Знайде ся робота за гарні гроші, мігби легко через рік поважну суму зложити. Так щож, він темний — рік річно морг найлучшого поля пропинає, або в карти програє, а що буде на старість — про се йому байдуже. Кожного року мігби легко відкупити кусень подільського поля з лясцьких або жидівських рук, бо вже й на дідичів приходять крута година і не оден вже парцелює землі; придбавши оден, другий морг рідної землі мавби запевнену будучність між своїми, вернувшись по літах в рідні сторони. Коли-ж бо темнякови лучше перепустити те через горло, на клаптикови соломи буде конати, а до доброго не дасть ся перемовити. Зайди, Мазурі закупують українську землю, а він копає собі гріб на бразилійських вертепах та горах. Не мож ані руш зрозуміти, що нам тут в Бразилії нема сидження, що тут тяжка робота і слабосильний старець не дасть собі ради, бо другий не дасть хліба на старість йому і жінці. Не може, чи не хоче подумати о тім, і жие з дня на день не питаючись, яка доля жде його на чужині. Він

печені голубці самі до губи летіли. Оден надіє ся спадку від родини, другий вірить, що виграє на лютотерії, третий має надію до-робити ся грою в карти, але все те мрії, пусті мрії — одна лише певна дорога аби щось придбати — се розумна ощадність. Богато людей доробило ся гарного маєтку ощадністю, противно же всі голодранці певно про ощадність і знати не хочуть. Кількож то є людей, що заробляють гарні гроші, а не можуть звести кінців до купи. Чому то так? Відповідь проста: бо живють понад стан. Хто любить багато і смачно їсти, більше як треба випити, піти кілька разів в місяці до театру, вибирати жінку й діти після найновішої моди — з того не шукай готівки, бо її не знайдеш, а без неї гірке жите, бо без грошей і без рук.

Без грошей до міста, а без соли дому — не жичу нікому. Хоч зарібний чоловік до великого маєтку не в силі дійти, то все таки може мати запевнену незалежну будучність, а в часі слабости або якого нещастя готовий гріш на перші потреби знайде ся. Хто щадить той має!

(Далі буде).

За прилучення Східної Галичини, Волині і Холмщини до радянської України.

„Газета Вечорна“ з дня доносить: Комісар для радянської України домагається відлучення від Польщі цілої Східної Галичини, Волині, Холмщини, аби ці області прилучити до радянської України.

ЧИ ПИЛИ ВИ ВЖЕ КАВУ З УКРАЇНСЬКОЇ ФАБРИКИ?

Зайдіть до Григорія Кушіра
кольонія Шавієр да Сільва.

Там дістанете: каву палену найліпшої якості, без домішок, ароматичного запаху.

Café Economico, preparada por Gregorio Kuchmir.

Xavier da Silva — corr. Papandua — Sta. Catharina.

Адвокат

Dr. TRASYBULHO LINS-FILHO.
у прудентополи.

Принймає всякі справи цивільні, гандлеві, кримінальні. Виготовляє інвентарі, арроляменти і прочі всякі справи входячі в обсяг адвокатури. Ітересанти най удають ся до п. Вас. Лопатюка. Памятайте о сім, що всякі справи предкладаете в українській мові.

Канцелярня містить ся:

Hotel Victoria — Prudentopolis.

Позір!

Позір!

ЛІНІЯ ІВАЙ І ОКОЛИЦЯ!

Linha Ivahy — Prudentopolis — Parana.

ОЛЕКСА МАРТИНЕЦЬ.

Поручаю всім Українцям мій новостворений склеп. Найдешевші товари споживчі, знаряди до ужитку домашнього. Купую збіже герву і всякі продукта кольоніальні. Чого Вам потреба, купите і будете вдоволені. Жален Українець не може оминати, а йти до свого Українця.

Alexandre Martynec.

Ivahy — Prudentopolis — Parana.

Найбільший український склеп в Прудентополи Василя Войговича.

Продаєть ся по ціні уміркованій. Одинока фірма, яка вдвоєвить Вас за Ваші гроші! Вступіть і переконайте ся, бо то не коштує нічо.

Більший вибір найрізномоднїшых материй, наймоднїшых кольорів касе міри, коців, готових убрань, чисто-вовняних пал, полотна, хусток, стяжок, капелюхів соломяних і сукняних, ниток до шитя, вишиваня і ручних робіт, зимових шалів, перфум, перфумованого мила, скла, начинь кухонних, зеліза, машин до шитя, пороху, шроту, фугетів, славної пасти „Фаворіта“ і шнурівок; книжок, та приборів шкільних.

НАПИТКИ КРАЄВІ І ЗАГРАНИЧНІ.

На складі завсігди: хміль, олій до фарб, свічки мільові, а подостатком муки найліпших марок, соли грубої, меленої і рефінованої столової; Sal Glauber, Sal amargo, нафти, тютюну, рижу, цукру, фарини кукурузяної і мандьокової, фасолі, кави зернати, незрівнаного смаку паленої і чай з Індій.

Завсігди свіже насїне.

Продаю всім, з моєї власної цегольні ЦЕГЛУ, яку uznano за найміцнійшу, найлекшу і найпрактичнійшу до мурованя; ЧЕРЕПИЦЮ: витр-валу, найменьшої ваги, а найсильнійшу. Скуповую на велику скалю герву та иньші краєві продукта.

Посідаю велике і рівне подвіре на заїзд, а на случаї потреби просторий, супокійний нічліг.

Wasilio Wojtowycz

Prudentopolis, Parana, Brazil.

НОВА КРАВЧАРНЯ

Вернарда Насталлі, В ПРУДЕНТОПОЛИ.

Виготовляє всякі убраня від найдорозших до найтаньших. Роботи виконує совісно, після міри крою, і найновішої моди, а при сім таво.

П. Вернард Насталлі є зятєм п. Франца де Кастро, знаного приятеля Українців і члена товариства українського „Україна“.

Alfaiataria de Bernardo Nastally
Rua Ivahy (близько дому п. Василя Федуса);
Prudentopolis — Parana.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЕП І КРАВЧАРНЯ Прокопа Маловського, в Прудентополи.

Вступіть, та самі переконайтесь, бо се нич не коштує! В сій фірмі можна вибрати собі чого бажаєте: Різні матерії від найдорозшої, до найтаньшої, всякого рода хустки, нитки, стяжки, різні пахучі мила, шкло, знаряди кухонні, різні напитки краєві і заграничні, свічки мілаві, нафта, сіль, кáva і проче.

Купуєть герву по найлучтшій ціні. Крім сего робить ся убраня після найновішої моди, та не дорого. Кождий Українець повинен пам'ятати на клич всіх свідомих:
„Свій до свого“!

**Negocio e Alfaiataria de
Procopio Malovskyi.**

Prudentopolis — Parana — Brazil.

Читайте уважно!

Хочете, щоби Ваші просьби (requerimentos) або инші які справи були добре зроблені і прийняті, удайтесь до п. Лопатюка В.— Чому? Бо всякі справи можуть лише тоді добре вийти, як Ви представите їх в своїй рідній мові. Папери до урядового шлюбу, реєстра дітний уроджених, померших, як і списи майна померших, удайтесь личень до визше згаданого, а буде те вдоволені.

Оригинальний заклад фотографічний у
Прудентополі.
Atelier Photographico
Americano.

Miguel Kus e Max Hehl

Чи Ви вже знаєте? В Прудентополі при
улиці Dr. Affonso Camargo (напротил поль-
ського клубу) мешкає фотограф. Если хо-
чете мати гарну фотографію своєю, своєї
жінки, діти або і цілої родини, зайдіть до
него, а одержите.

Праця гарна, точна, скоро — ціни умір-
нені. Рівнож виконує фотографії в ко-
льоріх, та після бажання побільшає.

Мих. Кусь — Макс Гекль.

Прудентополіс

Парана

ШЕВСЬКА — РИМАРСЬКА СПІЛКА
Матвійко — Комніцький.

Виконуєсь совісно, по дешевих цінах че-
ревики, чоботи, шинелі, після найновішої
моди і з найлучшої шкіри.

Рівнож виконуєсь всякого рода упряж,
сідла і інші прибори входячі в обсяг ри-
марства.

Приймається замовлення, як також на скла-
ді до набути в кожній хвилі всякі прибори
і знаряди так з фаху римарського як і
шевського.

Ціни приступні — праця совісна; Мож-
на купувати і гуртовно. Кожний Українець
повинен поспирати своїх свідомих Україн-
ців-ремесників. Нині клич всюди: СВІЙ
ДО СВОГО!

Matvyiko & Komniuckyi

Prudentopolis

Paraná

ДО ХОРИХ ЛЮДИЙ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ШИРОКОЇ БРАЗИЛІЇ.

Др. Александер Нікольський.

Славний спеціаліст з Європи, теперішній лікар при українським
шпитали в Прудентополі, поручає всім терплячим Українцям так
мущинам, як і жінщинам свої успішні лікарські услуги.

Лічить з найліпшим і найпевнішим успіхом, ревматизм, всякі недуги жолудкові,
недуги утроби, нирок, гемороїди, недуги шкірні, різні затроєня, недугу падачки і т. д.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним
довірем, а дістане порадку.

На відповідь залучить поштовою марку.

Dr. ALEXANDRE NIKOLSKYI.

Prudentopolis

Paraná.

Години урядові від 9 рано до 9 вечер; від 3 до 5 години
пополудни в українським шпитали. (Безплатно для бідних).

Чи Ви вже були коли у склепі
НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого склепу, що его отворив еще
в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті
Іраті, недалеко стациі залізничої.

В його склепі знайде кожний Українець найлучший і найдешевший то-
вар. О сім переконаєсь кожний, хто вступить в хату Никити Доняка.

Простора саяя повна Seccos e Molhados, залізя, різнородна фазенда,
товари споживчі і т. и. — а все по ціні найприступнійшій. Переїзджаю-
чі можуть переночувати, або в бараку, або в саяях на горі помешканя. Ті,
що мали до діла зі склепом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і інші продукта кольоніяльні.

До кожного потягу висилаєсь власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра
до Прудентополі і колької Іраті.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Paraná.

CAIXA
POSTAL
246.

BEBAM AS CERVEJAS

Лікар і оператор
Др. МИРОСЛАВ ШЕЛІГОВСКИЙ
Бувший асистент клінік европейських.

CURITYBA, Rua S. Francisco 25.

Лічить після найновішої системи. — Виконує всякі опе-
рації хірургічні.

Посторонних слабих приймає на лічене і побут у своїй клініці. Лічить
лучами „Roentgena“. Посідає власну лабораторію до бадань хемічних і мі-
кроскопових, та всяких інших бадань крови в слабостях внутренних.

Порада листовно і устно. — Мож розмовитись по українськи.

CURITYBA — Rua S. Francisco № 25. — Paraná — Brazil.

Кравчарня „УКРАЇНА“
Василя Магеровського

Виготовляє всякі убраня від найдо-
розших до найдешевших: плаці, наміт-
ки, маринарки, сподні — взагалі все,
що входить в обем кравецтва.

Всякі роботи виконує скоро, совісно —
після міри, крою і моди.

Ціни найприступнійші.

Українці! Попирайте завсігди лиш
своїх!

ALFAIATARIA „UCRAINA“
de

Basilio Magerovskyi

Rapandua

Sta. Catharina

Оселя Гважувіра — Парана
Бразилія.

Найбільший склеп український.
ІВАНА ШЕРЕМЕТИ.

Поручаєсь всім Українцям склеп
свідомого Українця, в котрім най-
дуть ся товари споживчі, знаряди до
домашнього вжитку. Хто, що потребує
а певно що не пожалуєте, коли спов-
нить обовязок народний:

СВІЙ ДО СВОГО.

Купуєсь збіже і всякі продукта
кольоніяльні.

ANTONIO REBOUCAS PARANÁ
Riosinho

CASA DO POVO

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП
КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО
В АНТОНІО РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстар-
ших склепів у цілім муніци-
пію Іраті

Продаю товари різнородні — яких
справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕ-
ЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і
усе, що потрібне до ужитку домаш-
нього і різничого.

Напитки різнородні. Скуповую герву.
На складі КАВА — ЦУКОР — усі
споживчі товари. Капелюхи — стрільні
артикули — окраси зі золота як брошки,
перстені, ланцуски до годинників і т. д.
Чого Вам треба — купите і будете
вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças

Paraná

Український склеп
ХРУНІА І ВРАТА.
В кольонії Вера Гварані.

Продаємо різнородні продукта по най-
тапшій ціні.

Купуємо усякі продукта кольоніяльні,
як герву-матте, обручі з тімбо, кору з
брамомуні, віск, масло кури, і т. д.

На складі єсть кава, цукор білий і жов-
тий, сіль мілка і груба, риж, капелюхи сук-
нянні і солом'янні, і т. д.

Chrun & Irmão

Vera Guarany — Paulo Frontim, Paraná.

УКРАЇНСЬКИЙ СКЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает різнородні продукта
по найтаньшій ціні. Купує уся-
кі продукта кольоніяльні, а
найцікавіше, що платить до-
росше як другі склепарі.

П. П. З КОЛЬОНІЇ

В. КУН І СИН

ІПІРАНІА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій склеп при фа-

Чи Ви вже були коли у склепі НИКИТИ ДОНЯКА у місті Іраті?

Він є знаний всім зі свого skleпу, що его отворив еще в р. 1908 — в новім перворяднім мурованім домі, в місті Іраті, недалеко стациі залізничої.

В його skleпі знайде кождий Українець найлучший і найдешевший то вар. О сім переконаєсь кождий, хто вступить в хату Никиги Доняка. Простора саяя повна Seccos e Molhados, зелізя, ріжнородна фазенда, товари споживчі і т. и. — а все по ціні найприступнійшій. Переїзджаючі можуть переночувати, або в бараку, або в саяях на горі помешканя. Ті, що мали до діла зі skleпом Н. Доняка, є вдоволені з его товару.

Купую герву-матте і иньші продукта кольоніяльні.

До кождого потягу висилась власний віз, а в разі потреби винаймаєсь фіра до Прудентополя і кольокії Іраті.

СВІЙ ДО СВОГО — УКРАЇНЕЦЬ ДО УКРАЇНЦЯ

Niketa Doniak — Iraty — Paraná.

Український Skлеп ХРУНЯ І БРАТА. в кольонії Вера Гварані.

Продаємо ріжнородні продукта по найтвшій ціні.

Купуємо усякі продукта кольоніяльні, як герву-матте, обручі з тімбо, кору з брамомуні, віск, масло кури, і т. д.

На складі есть кава, цукор білий і жовтий, сіль мілка і груба, риж, капелюхи сукнянні і соломіянні, і т. д.

Chrun & Irmão

Vera Guarany — Paulo Frontim, Parana.

УКРАЇНСЬКИЙ SKЛЕП

Івана Мойси

В Марешаль Маллет

ріг ул. Тараса Шевченка і Др. Франка.

Спродает ріжнородні продукта по найтаньшій ціні. Купує усякі продукта кольоніяльні, а найцікавше, що платить доросше як другі skleпарі.

ПП. З КОЛЬОНІИ

прошу прийти у мій skleп і спробувати, чи те, що кажу, правду кажу? Я сьвідомий, що переконаєтесь, що кажу правду!

João Moisa

Marechal Mallet

Paraná

УКРАЇНСЬКИЙ SKЛЕП

КОСТЯ ОДРЕЦЬКОГО

В АНТОНІЮ РЕБОУСАС — ПАРАНА

Один з найбільших і найстарших skleпів у цілім муніціпії Іраті

Продаю товари ріжнородні — яких справді хто забажає — ФАЗЕНДА — ЗЕЛІЗО — ЗНАРЯДИ домашні, кухонні і усе, що потрібне до ужиткоу домашнього і рільничого.

Напитки ріжнородні. Скуповую герву. На складі КАВА — ЦУКОР — усе споживчі товари. Капелюхи — стрільні артикули — окраси зі золота як брошки, перстені, ланцуски до годинників і т. д. Чого Вам треба — купите і будете вдоволені.

Constantino Odreckyi

Antonio Rebouças

Paraná

В. КУН І СИН

ІПІРАНГА ГВАЖУВІРА ПАРАНА

Поручаю мій skleп при фабриці КАП ФЛЯШКОВИХ, купую усякі продукта краєві, продаж гуртовна і деталічна.

W. KUN & FILHO

Guajuvira

Paraná

CAIXA
POSTAL
246.

BEBAM AS CERVEJAS

DA

ATLANTICA

Atlantica

Luzitana

Curitibana

Porter

TELEPHONE 454.

ВЖЕ ПРОБУВАЛИСЬТЕ — ПРОДУКТА ПИВОВАРНІ АТЛАНТИКИ Т. Я.
(ул. Ігвассу — Куритиба) ???

ПИВА:

ясні:

Атлантика

Люзитана

Гамбург

Куритибана

Паранаенсе

темні:

Мюнхен

Кульмбах

Демократа

Портер

НАПИТКИ:

Атланта

Більс

Вода Столова

Женжібре

ГАЗОЗИ з:

Цитрини

Абакаші

Черешень

Малин

Помаранч

Содова вода.

Панове Хлібороби! Купуємо кожду скількість ячменю і платимо найлучші ціни!

Роздаємо насіне ячменю за контрактом або продаємо вибіране насіне ячменю!

Сухі дріжджи Атлантики є найлучші і економічні.

Екстракт з солоду, се найлучше лікарство проти кашлю і відновляючий сили.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА

Одрецький — Козакевич

В

ІРАТІ

ПАРАНА

ПОРУЧАЄМО усім Українцям з Іраті, як і з подальших околиць, наш skleп, який є завжди заосмотрений у найріжноріжнійшій товари так краєві, як і заграничні, найлучшої якости. Великий вибір ріжнородних матерій, коців, капелюхів, вовняних пал, хуеток, білого полотна, черевики з фабрики Фаворита, осотові вовнянні убраня і многі иньші товари галентарійні.

НАЧИНЄ КУХОНЕ — ЗЕЛІЗО.

Має завжди на складі велику скількість: МУКИ пшеничної житної і кукурудзяної, ЦУКОР жовтий і білий. Каву в зернятах і мелена, СІЛЬ НАФТА, ОЛІЙ, ріжнородні ФАРБИ, КОНСЕРВИ, ГОРІВКА з Моретес, напитки краєві і заграничні.

Скуповуємо герву — віск і мід для ПП. Каросників є портера, січки і кукурудзи не брак.

Продаж деталічна і гуртовна

для прибувших залізницею нічліг.

УКРАЇНСЬКА ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА.

ОДРЕЦЬКИЙ — КОЗАКЕВИЧ

На услуги Шановної Публіки. Телеграфічна адреса: „Kozak” Iraty.